BEZOEKADRESSEN
[redacted]

POSTADRES
Postbus 16130
[redacted] Den Haag

T (088) 355 01 00
info@ggdhaaglanden.nl

www.ggdhaaglanden.nl
IBAN [redacted]

Gemeente Midden-Delfland

t.a.v. [redacted]

Anna van Raesfeltstraat 37

2636 HX Schipluiden

per e-mail

Afdeling Leefomgeving

Ons kenmerk: OCW/GGD 11071017

Aantal bijlagen: -

Datum: 19 juni 2026

Inlichtingen bij: [redacted]

Doorkiesnummer: 06[redacted]

Onderwerp: GGD advies Dorpenvisie Midden-Delfland

Geachte [redacted],

GGD Haaglanden is gevraagd om een zienswijze in te dienen op de Dorpenvisie Midden-Delfland. Wij hebben de visie met belangstelling gelezen en zijn positief over de aandacht voor gezondheid, onder andere via de inzet op ontmoeten, voorzieningen voor sport en spel en het vergroenen van de leefomgeving. De inrichting van de leefomgeving heeft immers een directe invloed op zowel de fysieke als mentale gezondheid en op welzijn van inwoners.

De GGD waardeert daarnaast de ambitie om opgaven rondom voorzieningen, mobiliteit, landschap, ecologie en leefbaarheid integraal en gebiedsgericht te benaderen. Wij adviseren deze integrale benadering verder te versterken. In de huidige uitwerking van de dorpenvisie lijkt gezondheid vooral impliciet, als onderdeel van leefbaarheid, te worden meegekoppeld en meegewogen. Hierdoor wordt gezondheid alleen meegenomen wanneer zich kansen voordoen en wordt het als één van de belangen afgewogen. Om gezondheid beter te borgen, vragen wij om gezondheid expliciet en structureel als toetsingscriterium te gebruiken binnen alle opgaven en beleidsdomeinen volgens de *health in all policies*-benadering.

Tot slot waardeert de GGD de brede participatie die aan de visie ten grondslag ligt, waardoor er aandacht is voor de uiteenlopende behoeften van verschillende inwonersgroepen binnen Midden-Delfland.

De GGD ziet ook risico's voor de gezondheid van inwoners. Om deze zo goed mogelijk te mitigeren, doen we de volgende aanbevelingen.

Verdichting en een gezonde leefomgeving
Een belangrijk voornemen binnen de Dorpenvisie is het realiseren van verdichting binnen de bestaande bebouwde omgeving om daarmee het omliggende groen te sparen. Verdichting kan bijdragen aan belangrijke maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw en het behoud van het

landschap. Tegelijkertijd brengt verdichting aandachtspunten met zich mee voor de gezondheid van inwoners.

Wij adviseren daarom om in de visie naast betaalbaarheid ook gezondheid expliciet als randvoorwaarde voor nieuwe woningbouwontwikkelingen op te nemen.

Aandachtspunten specifiek bij verdichting
Om gezondheidsrisico's bij verdichting te beperken, vragen wij in het bijzonder aandacht voor de volgende aspecten:

- **Stapeling van gezondheidseffecten**
  Houd rekening met de cumulatieve effecten op gezondheid van verschillende opgaven op de leefomgeving. Meerdere ontwikkelingen kunnen gelijktijdig invloed hebben op dezelfde of verschillende omgevingsfactoren, waardoor de gezondheidsbelasting bij bewoners kan toenemen.
- **Kwaliteit van de woonomgeving, ook bij woningsplitsing**
  Borg bij nieuwe woonvormen, zoals woningsplitsing en wonen op eigen erf, de kwaliteit van de woning en leefomgeving, zodat deze gezond en geschikt blijft voor bewoners.
- **Druk op openbare ruimte en ontmoeten**
  Zorg bij toenemende dichtheid voor voldoende openbaar toegankelijke ontmoetingsplekken. Deze dragen bij aan beweging, sociale interactie en mentale gezondheid. Zet daarbij voor gelijke kansen op gezondheid in op laagdrempelige plekken die voor iedereen toegankelijk zijn, zonder verplichtingen zoals consumptie of lidmaatschap.

Algemene aandachtspunten voor een gezonde leefomgeving
Naast de specifieke aandachtspunten bij verdichting zijn er ook bredere gezondheidsaspecten die van belang zijn en in de verdere uitwerking van de visie geborgd dienen te worden:

- **Klimaatadaptatie en vergroening**
  Werk vergroening voor leefbaarheid binnen de visie verder uit door vergroening ook expliciet te benutten voor klimaatadaptatie, ter beperking van hittestress en ter bevordering van waterberging. Besteed hierbij ook aandacht aan gezondheidskundig verantwoord ontwerp en beheer van groen, met het oog op infectiepreventie en allergenen.
- **Seniorenwoningen en vergrijzing**
  Houd bij de ontwikkeling en plaatsing van seniorenwoningen rekening met de nabijheid van voorzieningen en een goede bereikbaarheid van zorgvoorzieningen. Dit bevordert de zelfredzaamheid van deze groep.

Betrokkenheid bij het vervolg
De dorpenvisie vormt een belangrijke bouwsteen voor de Omgevingsvisie Midden-Delfland en de daaropvolgende omgevingsprogramma's. Wij denken graag mee bij de verdere uitwerking hiervan en verzoeken u om de GGD in een vroeg stadium te betrekken bij toekomstige visies, programma's en consultatierondes.

Wij wensen de gemeente Midden-Delfland veel succes met de verdere uitwerking van de dorpenvisie en zien uit naar verdere samenwerking.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Manager afdeling Leefomgeving
GGD Haaglanden